

[Lone Møller]

et depositum på 100 kr. for at starte i gymnasiet, ligesom der blev indført en kopieringsafgift på 100 kr. pr. år. Samtidig blev der som noget nyt indført en ordning, der betød, at hvor man tidligere fik udleveret ordbøger og lommeregnerne, skulle man nu selv betale for disse ting. Jeg har mange gange hørt undervisningsministerens pædagogiske foredrag om, hvor glad man er for den gamle ordbog, som man benyttede, da man gik i gymnasiet; det tror jeg såmænd også at de elever, som ikke har betalt for den, er, men allerede umiddelbart efter, at man indførte kopibetalingsordningen, blev man opmærksom på, at det var ulovligt. Derfor blev den i 1990 lavet om, så det ikke længere var Undervisningsministeriet, der opkrævede pengene, men i stedet amterne, som så fik adgang til at modregne i det generelle bloktilskud.

Samtidig oplevede man desuden en stigning i det samlede antal kroner, som skulle betales, og det er rigtigt, som undervisningsministeren sagde, at der netop er gennemført en undersøgelse på gymnasieområdet, som viser, at eleverne nu betaler mellem 200 kr. og 300 kr. pr. år i fotokopibetaling, altså væsentlig mere end de 100 kr., som man startede med.

Desuden er der ændret på transporttilskuddet til eleverne, og når man regner lidt på det, kan det hurtigt løbe op på omkring 7.000 kr. for et 3-årigt uddannelsesforløb. Det lyder måske ikke umiddelbart af så meget, men jeg kan godt forestille mig, at familier på dagpenge eller bistandshjælp, som vi desværre har mange af i dette samfund, vil have det lidt svært med bare de mest elementære ting til to børn i gymnasiet.

Allerede under behandlingen af gymnasieloven i 1990 stillede Socialdemokratiet sammen med SF ændringsforslag for at undgå brugerbetaling i gymnasiet. Desværre var der ikke flertal for forslaget på det tidspunkt, men det lykkedes dog at skaffe flertal for afskaffelse af depositummet. Jeg håber også på velvilje over for dette forslag, så det også lykkes at få fjernet fotokopifgiften, således at det stadig vil være evnerne og ikke pengepungen, der er afgørende for, om unge får en uddannelse.

Socialdemokratiet kan støtte forslaget, og vi vil ikke bruge meget tid i udvalget på at træne det; vi håber, at det kan vedtages hurtigt.

Jens Jørgensen (KF):

Det lovforslag, som SF har fremsat, vender Det Konservative Folkeparti sig imod. Det drejer sig ikke kun om fotokopier, der står nemlig et par vigtige bogstaver bagefter: m.v. Man kan altid have den principielle opfattelse, at det skal være totalt gratis, men det er der nu næppe noget der er i denne tilværelse. Ekskursioner, klasserejser og meget andet må eleverne selvfølgelig betale.

Det, som jeg på Det Konservative Folkepartis vegne lægger vægt på, er, at vi, som også undervisningsministeren var lidt inde på, skal forsøge at behandle de unge, der efter folkeskolen fortsætter uddannelsen, så ligeligt som muligt. Ser vi på handelsskolerne, er der dér, hvor jeg selv kommer fra, eksempler på, at man fast betaler 440 kr. for fotokopier og 141 kr. for nogle engangshæfter, ligesom man betaler for lommeregnerne og ordbøger. På de tekniske skoler er der også tale om, at eleverne betaler for materialer.

Det Konservative Folkeparti finder, det er en rigtig tankegang, at man under m.v. – med videre – især vægter ordbøger, Nudansk Ordbog, retsskrivningsordbog, materialer og brugsgenstande, som man også uden for skoleforløbet kan have glæde af, uden at jeg dog vil komme ind på historien om den kære gamle ordbog.

Med hensyn til fotokopier er jeg lidt mere skeptisk over for, om det er den rigtige vej, amterne vælger, når de pålægger gymnasierne denne udgift. Da den blev indført, var begrundelsen naturligvis, at den på en eller anden måde skulle virke adfærdsregulerende, og med det forbehold, jeg er nødt til at tage over for en privat undersøgelse, må jeg nok sige, at overalt, hvor jeg har spurgt, har den adfærdsregulerende virksomhed gående ud på færre fotokopier og flere bøger i hvert fald ikke haft effekt. Der bruges relativt mindst lige så mange fotokopier, som der blev brugt for 2, 4 og 6 år siden.

Sammenfattende må jeg sige, at da der er tale om et forslag om afskaffelse af brugerbetaling for en speciel gruppe – den gymnasiale – går forslaget imod en ligestilling af eleverne, og Det Konservative Folkeparti fastholder, at amterne skal have ret til inden for rimelige grænser at opkræve en brugerbetaling, og vi synes især, at man burde vægte ordbøger og tilsvarende ting.